

Päätoimittaja Matti Jussila
matti.jussila@uudenkaupunginsanomat.fi

Veteraanipäivänä välitetään viestiä

Kansallista veteraanipäivää vietetään tänään jo 24. kerran. Hyvä niin. On erinomaisen tärkeää, että yksi päivä vuodessa on omistettu erityisesti sotiemme veteraaneille ja heidän tärkeälle työlleen sekä sodassa että rauhan aikana.

Veteraanisukupolvihan turvasi paitsi Suomen vapauden ja itsenäisyyden myös jälleenrakensi maan työllä ja vaivalla. Samalla veteraanit loivat perustan kansakunnan keskeisille arvoille, joita ovat vapaus, vastuu, yhtenäisyys ja yhteistyö. Siniristiliput liehuvatkin tänään hyvästä syystä.

Veteraanipäivä on saavuttanut vuosien varrella vakiintuneen aseman suomalaisessa yhteiskunnassa ja vuodenkierrossa. Viime vuonna veteraanipäivää vietettiin noin 200 kunnassa ja päivän tilaisuuksiin osallistui pitkälti yli 40 000 kansalaista. Lähes kaikissa maamme kouluissa järjestettiin jotakin päivään liittyvää ohjelmaa.

Kansallisen veteraanipäivän tunnus on tänä vuonna "Kuule tuhannet tarinat". Se on tärkeä muistutus siitä, että nuorempien sukupolvien on tärkeää kuulla ja kuunnella veteraaneja, tallentaa heidän tari-

"Kuule tuhannet tarinat" on tämänvuotisen veteraanipäivän tunnuksena

nansa ja viestinsä ja välittää se edelleen tuleville polville.

Kalannin kouluissa on näin tehty esimerkillisellä tavalla jo monen vuoden ajan. Tänäänkin Kalannin koulun veteraanipäivän ohjelmaan sisältyy myös

nuorten kyselytunti, jossa he voivat kuulla veteraanisukupolven kokemuksia sekä sodassa että kotirintamalla.

Veteraanipäivää vietetään Kalannin lisäksi monin tavoin eri puolilla Vakka-Suomea.

Erinomaisen hyvin veteraanipäivän tämänvuotiseen tunnukseseen sopii myös se suurhanke, joka on käynnistetty Vakka-Suomessa takäläisten veteraanien vaiheitten tallentamiseksi. Kalannissa, Kustavissa ja Laitilassa on veteraanitiedot koottu jo omiksi matrikkeleiksi ja nyt on Uudenkaupungin, Uudenkaupungin maalaiskunnan, Pyhamaan, Lokalahden, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan vuoro. Tavoitteena on kerätä talteen kaikkiaan yli kolmen tuhannen vakkasuomalaisen veteraanin tiedot ja vaiheet ja myös mahdollisimman paljon heidän kokemukseen ja tarinoitaan.

Kyseessä on kunniavelka veteraaneille ja se tämän sukupolven on syytä hoitaa. Sekin kertoo osaltaan siitä välittämisestä, jonka veteraanisukupolvi on ansainnut. Samoin kuin se, että kansallisen veteraanipäivän tilaisuudet täyttyvät tänään kiitollisista kansalaisista.

Arvokas juhla päättyi perinteiseen yhdessä laulettuun Maamme -lauluun.

Hallintojohtaja Matti Jalava:

Veteraanien kokemukset talteen jälkipolville

Ville Juuti

Veteraanipäivän juhlassa Uudenkaupungin seurakuntakeskuksessa puhunut hallintojohtaja Matti Jalava painotti, että harvencuvan veteraanijoukon sotakokemuksia tulisi tallentaa jälkipolvil-

le äänitteinä tai videoina, joita myöhemmin voitaisiin julkaista.

–Veteraanien haastatteluja ei vaan tule kovin helposti tehdä. Itsekin olen vain kerran jututtanut 26 vuotta sitten jo kuollutta isääni hänen sotareissustaan. Van-

hemmiltani jäi sentään talteen tuhatkunta sota-ajan kirjettä, Jalava kertoi.

Puheessaan hän toi kirjeitten pohjalta esille tunteita työläisperheen elämästä talvisodan aikana. Hänen mielestään talvisodan henki näkyi muun muassa perheen

äidin kirjeessä, kun hän Summan taistelujen aikana helmikuussa 1940 kirjoitti miehelleen:

”Suurta ja arvokasta on työ jota nyt suorittatte siellä. Joskus on tyytymätön ja ikävöisin sinua mutta ymmärrän sen nyt kuinka tärkeä on, että te

Matti Jalava muistutti, että hyvinvointi-Suomessa on pystyttävä tekemään kunnianosoitus veteraaneille keräämälle talteen veteraanitietoa.

olette siellä. Sillä ei muuten kuitenkaan ikinäkään koskaan toteudu, jos vieraan vallan alle joutuisimme; niin ei sitä tapahtua. Vapaassa maassa mekin yhdessä vielä jatkamme elämäämme.”

Puhuja kertoi myös talvisodan Summan taisteluista, joissa yhtenä ainoana Summan murtumisen päivänä kaatui tai katosi viitisenkymmentä vakkasuomalaismiestä. Puhujan isä oli viimeisiä vehmaalaiskomppaniasta hengissä selvinneitä.

Matti Jalava mainitsi, että sota- ja lottaveteraanien, sodanajan miesten ja naisten ansiosta me nyt elämme itsenäisessä hyvinvointimaassa.

–Näitä sota- ja lottaveteraaneja kunnioittaaksemme olemme perustaneet Uudenkaupunkiin oman yhdistyksen veteraanitietoja keräämään. Jokaisesta sota-veteraanista ja lotasta sekä miinanraivaajasta pyritään keräämään henkilötiedot sodanaikaisine valokuvineen.

–Hyvinvointi-Suomem-

me on pystyttävä tekemään veteraaneille tällainen kunnianosoitus. Yritetään muistaa veteraanipäivän teema *Kuule tuhannet tarinat, kehotti Jalava.*

Matti Jalava toimii helmikuussa perustetun yhdistyksen Vakkasuomalaisuus sota-veteraanitietoa talteen ry:n sihteerinä. Henkilötietojen lisäksi kerätään myös muuta sota-ajan tietoa.

Uudenkaupungin veteraanipäivän juhlassa tervehdys-sanat esitti kappalainen Jarkko Juuti. Juhlassa esiintyi Vakka-Suomen Musiikkiopiston nuoria oppilaita, Uudenkaupungin Laulu-Veikot johtajanaan Ari Hirvonen sekä sopraano Satu Kalloinen. Päätössanat esitti Vakka-Suomen Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Eero Kattina.

Juhlan järjestelyissä olivat mukana Vakka-Suomen Sotaveteraanit, Uudenkaupungin Maanpuolustusnaiset, kaupungin kulttuuritoimi ja seurakunta.

Matti Jalava U:gissa:

Sotakokemuksia tallennettava jälkipolville

Tällä kertaa veteraanipäivän valtakunnalliseksi tunnukseksi oli valittu Kuule tuhannet tarinat. Veteraanipäivän juhlassa Uudessakaupungissa puhunut **Matti Jalava** sanoi, että harvenevan veteraanijoukon sotakokemuksia tulisi tallentaa jälkipolville äänitteinä tai videoina, joita myöhemmin voitaisiin julkaisua.

–Veteraanien haastatteluja ei vaan tule kovin helposti tehdyksi. Itsekin olen vain kerran jututtanut 26 vuotta sitten kuollutta isääni hänen

sotareissustaan. Vanhemmitani jäi sentään talteen tuhatkunta sota-ajan kirjettä, Jalava sanoi.

Puheessaan hän toi kirjeitten pohjalta esille tunnelmia työläisperheen elämästä talvisodan aikana. Hänen mielestään talvisodan henki näkyi mm. perheen äidin kirjeessä, kun hän Summan taistelujen aikana helmikuussa 1940 kirjoitti miehelleen:

”Suurta ja arvokasta on työtä jota nyt suoritate siellä. Joskus on tyytymätön ja ikävöin sinua mutta ymmärrän sen

nyt kuinka tärkeää on, että te olette siellä. Sillä ei muuten kuitenkaan unelmamme koskaan toteudu, jos vieraan valan alle joutuisimme; niin ei saa tapahtua. Vapaassa maassa mekin yhdessä vielä jatkamme elämäämme.”

Jalava kertoi myös talvisodan Summan taisteluista, joissa yhtenä ainoana Summan murtumisen päivänä kaatui tai katosi viitisenkymmentä vakkasuomalaismiestä. Puhujan isä oli viimeisiä vehmaalaiskomppaniasta hengis-

sä selvinneitä.

Puhuja mainitsi, että sota- ja lottaveteraanien, sodanajan miesten ja naisten ansiosta me nyt elämme itsenäisessä hyvinvointimaassa.

–Näitä sota- ja lottaveteraaneja kunnioitaksemme olemme perustaneet Uuteenkaupunkiin oman yhdistyksen veteraanitietoja keräämään. Jokaisesta sota-veteraanista ja lotasta sekä miinanraivaajasta pyritään keräämään henkilötiedot sodanaikaisine valokuvineen, Jalava mainitsi.

Itse hän toimii helmikuussa perustetun yhdistyksen Vakkasuomalaisista sotaveteraanitietoa talteen ry:n sihteerinä. Henkilötietojen lisäksi myös muuta sota-ajan tietoa kerätään.

–Toivokaamme menestystä ja kaikkien tukea tälle veteraanitietojen keräyshankkeelle. Hyvinvointi-Suomemme on pystyttävä tekemään veteraaneille tällainen kunnianosoitus. Yritetään muistaa tämän veteraanipäivän teema Kuule tuhannet tarinat, Jalava päätti puheensa.